Upozorňujeme, že výchozí es verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Swipe to change

španělština

Vnitrostátní systémy soudní moci

Španělsko

Tato rubrika poskytuje obecné informace o organizaci soudnictví a soudech ve Španělsku.

Organizace soudnictví – Soustava soudů

Výkon spravedlnosti

V oblasti moderních právních systémů vykazuje španělský systém znaky tzv. kontinentálního modelu.

Tento model má následující základní rysy:

oddělení veřejného a soukromého odvětví od právního řádu, který se sám dělí na několik oblastí: ústavní právo, trestní právo, správní právo, finanční právo, občanské právo, obchodní právo, sociální právo a procesní právo,

přednost zákonů a psaného práva v rámci systému pramenů práva, které specifikuje občanský zákoník, tj. zákonů, obyčejů a obecných právních zásad, hierarchické uspořádání justice založené na opravném systému.

Druhy soudů – krátký popis

Španělská Ústava z roku 1978 stanoví, že Španělsko je demokratický a sociální právní stát, který chrání základní hodnoty svého právního řádu – svobodu, spravedlnost, rovnost a politický pluralismus.

Základem Ústavy je nedělitelná jednota španělského národa, který je společnou a nedělitelnou vlastí všech Španělů. Kromě toho Ústava uznává a zaručuje právo národů a regionů Španělska na autonomii a vzájemnou solidaritu.

Hlava VI Ústavy pojednává o justici. Článek 117 stanoví, že základem organizace a fungování soudů je zásada jednoty soudní moci.

Všechny uvedené zásady tvoří pilíř organizace španělských soudních dvorů a soudů a jejich konkrétním naplněním je existence jediné soudní soustavy tvořené jediným soudcovským sborem, jehož členové – soudci – tvoří obecné soudy.

Na výkonu soudnictví se podílí celá řada soudů a soudních dvorů, které si rozdělují práci na základě kritérií rozdělení pravomocí: věc, závažnost, osoba, funkce nebo území, protože zásada jednoty soudní moci neodporuje existenci jednotlivých soudních orgánů s různými pravomocemi.

Aby mohl být soudní orgán považovaný za obecný soud, musí být upravený organickým zákonem o soudní moci podle článku 122 španělské Ústavy z roku 1978.

Je třeba rozlišovat tři základní aspekty:

územní aspekt

zda rozhoduje samosoudce nebo senát

aspekt kompetenční

Územní aspekt

Na základě preambule organického zákona 6/1985 z 1. července o soudní moci je stát rozdělen za účelem výkonu soudnictví do **územních celků** a dělí se na obce, soudní obvody, provincie a autonomní společenství, nad nimiž vykonávají soudní moc smírčí soudy (*Juzgados de Paz*), soudy prvního stupně a vyšetřující soudy (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), správní soudy (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), sociální soudy (*Juzgados de lo Social*), soudy pro dozor nad výkonem trestů (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) a soudy pro mladistvé (*Juzgados de Menores*) a dále provinční (*Audiencias Provinciales*) a vyšší soudy (*Tribunales Superiores de Justicia*). Národní soud (*Audiencia Nacional*), Nejvyšší soud (*Tribunal Supremo*), Ústřední vyšetřující soudy (*Juzgados Centrales de Instrucción*) a Ústřední správní soudy (*Juzgados Centrales de lo Contencioso administrativo*) mají celostátní působnost v oblasti výkonu soudní moci.

Samosoudce nebo senát

Pokud jde o **charakter soudních orgánů**, působí u všech soudů samosoudce, s výjimkou Nejvyššího soudu, Národního soudu, vyšších soudů a provinčních soudů, které pracují v senátu.

Nejvyšší soud se skládá z předsedy, předsedů oddělení a soudců, kteří rozhodují o agendě jednotlivých oddělení a úseků soudu. Nejvyšší soud tvoří pět oddělení: občanské, trestní, správní, sociální a vojenské.

Národní soud se skládá z předsedy, předsedů oddělení a soudců, kteří rozhodují o agendě jednotlivých oddělení a úseků soudu (odvolací, trestní, správní a sociální).

Vyšší soudy se skládají ze čtyř oddělení (občanské, trestní, správní a sociální). Vyšší soudy tvoří předseda, který zároveň vykonává funkci předsedy občanského a trestního oddělení, předsedové senátů a soudci, kteří rozhodují o agendě jednotlivých oddělení.

Provinční soudy se skládají z předsedy a minimálně dvou soudců. Tyto soudy rozhodují v občanskoprávních sporech a trestních věcech.

Soudní úřad

Organický zákon o soudní moci definuje soudní úřad (*Oficina Judicial*) jako „správní orgán, který je nápomocen soudcům a soudům při výkonu jejich činnosti“. Úkolem tohoto úřadu je zlepšovat účinnost, účelnost a transparentnost soudních řízení, urychlovat soudní úkony a postupy a podporovat spolupráci a koordinaci různých správních orgánů. Zřízení tohoto úřadu je naplněním závazku zajistit kvalitní veřejnou službu, která je blízko lidem, ctí ústavní hodnoty a uspokojuje aktuální potřeby občanů.

Jde o novou organizační strukturu, která zavádí moderní techniky řízení. Tvoří ji kombinace různých správních jednotek: 1. jednotek poskytujících přímou podporu při soudním řízení a odpovídajících dřívějším soudům, které jsou nápomocny soudci při plnění jeho soudních funkcí, a 2. společných procesních služeb v čele se soudními tajemníky (*Secretarios Judiciales*), které vykonávají všechny úkoly nejustiční povahy (např. přijímání písemností, oznamování, výkon rozhodnutí, mimosoudní řízení, připouštění návrhů na zahájení soudního řízení, oznamování účastníkům, náprava procesních chyb) a také o nich rozhodují.

Jsou tři druhy společných procesních služeb:

společná všeobecná služba
společná služba pro správu soudních věcí
společná služba pro výkon rozhodnutí
Nový organizační model soudní správy se zavedl v listopadu 2010 v Burgosu a Murcii. V únoru následujícího roku byl otevřen soudní úřad v Cáceres a Ciudad Real a v červnu 2011 v Leónu, Cuence a Méridě. V roce 2013 měl být otevřen v Ceutě a Melille. Tento organizační model funguje souběžně se starším modelem soudů a soudních tribunálů používaným jinde ve Španělsku.

Aspekt kompetenční

Vedle toho, že španělské soudnictví pracuje podle územních celků, existují v závislosti na povaze věci, o níž soudy či tribunály rozhodují, **čtyř druhy soustav soudů**:

Občanské soudy: projednávají spory, jejichž řešením se výslovně nezabývá jiná oblast práva. Z tohoto důvodu je lze označit za obecné soudy.

Trestní soudy: rozhodují v trestních věcech a trestních řízeních. Španělské právo se vyznačuje tím, že občanskoprávní adhezní nárok lze uplatnit současně s trestní žalobou. V takovém případě trestní soud rozhodne o náhradě škody, která byla způsobena trestným činem nebo porušením práva.

Správní soudy: dohlížejí na zákonnost působení správních orgánů a rozhodují o stížnostech podaných na tyto orgány v souvislosti s výkonem jejich moci.

Sociální soudy: rozhodují o věcech, které spadají do sociální oblasti práva, ať již jde o individuální spory mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem týkající se pracovního poměru, spory ve věci kolektivního vyjednávání nebo žaloby ve věci sociálního zabezpečení nebo žaloby proti státu, pokud je stát odpovědný za pracovněprávní předpisy.

Kromě těchto čtyř druhů soudů existují ve Španělsku i **soudy vojenské**.

Vojenské soudy představují výjimku ze zásady jednoty soudní moci.

Bližší informace najdete na stránce, která pojednává o obecných soudech ve Španělsku.

Ve Španělsku neexistují žádné mimořádné soudy, avšak v rámci výše uvedených odvětví soudnictví byly vytvořeny **zvláštní soudy podle specifické povahy projednávané věci**. **Jako příklad zvláštních soudů je možno uvést soudy pro násilí na ženách nebo pro dohled nad výkonem trestů či soudy pro mladistvé. Tyto soudy jsou součástí obecných soudů, ale mají zvláštní zaměření na základě povahy věci, která je předmětem řízení. Bližší informace najdete v rubrice „Zvláštní soudy ve Španělsku“.**

Hierarchie soudů

Španělsko má dvojinstanční systém, který je určující pro hierarchické uspořádání v rámci opravného systému.

Je třeba zjistit, jak španělský právní řád definuje pravomoci jednotlivých soudních orgánů, abyste věděli, na který soud se máte obrátit. **Bližší informace najdete v rubrice, která pojednává o obecných soudech ve Španělsku.**

Právní databáze

Je přístup do právní databáze zdarma?

Ano, přístup do databáze je bezplatný.

Krátké résumé obsahu

Legislativní databáze. Úřední věstník (Boletín Oficial del Estado).

Databáze soudních rozhodnutí. Středisko soudní dokumentace (Centro de Documentación Judicial).

Související odkazy

GENERÁLNÍ RADA ŠPANĚLSKÉ SOUDNÍ MOCI

Poslední aktualizace: 17/01/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.